

АКАДЕМИЈА СТРУКОВНИХ СТУДИЈА - СИРМИЈУМ

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ЗАВРШНОГ МАСТЕР
РАДА**I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ:**

1. Датум и орган који је именовао комисију:

25.02.2026. године, Наставно-стручно веће Високе школе струковних студија – Сирмијум, Сремска Митровица.

2. Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже научне области за коју је изабран у звање, и назив високе школе струковних студија и установе у којој је члан комисије запослен:

3.

др Марта Дедај, доктор педагошких наука, професор струковних студија за педагошку групу предмета, Академија струковних студија – Сирмијум, Сремска Митровица

др Дејан Савичевић, професор струковних студија, методика физичког васпитања, Академија струковних студија – Сирмијум, Сремска Митровица

Љиљана Шарковић, Стручни сарадник -педагог у ПУ „Пчелица“, Сремска Митровица

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ:

1. Име, име једног родитеља, презиме:

Драгана (Милутин) Ађански

2. Датум рођења, општина, Република:

27.11.1975. Сремска Митровица, Р. Србија

3. Година уписа на мастер струковне студије, студијски програм:

Струковни мастер васпитач, 2024.

III НАСЛОВ ЗАВРШНОГ РАДА:

РЕФЛЕКСИВНА ПРАКСА И ПРОФЕСИОНАЛНИ ИДЕНТИТЕТ ВАСПИТАЧА У КОНТЕКСТУ
„ГОДИНА УЗЛЕТА“

IV ПРЕГЛЕД ЗАВРШНОГ РАДА:

Навести структуру и кратак садржај завршног рада, начин приказивања резултата, прилоге (ако их рад садржи), укупан број страница и сл.

Мастер рад кандидата Драгане Ађански је обима 67 страна. Рад има 20 графикана, 6 табела, литературу (11), Прилог. Текст завршног мастер рада је подељен на следећа поглавља:

УВОД, 1. ТЕОРИЈСКИ ДЕО – ПРЕГЛЕД РЕЛЕВАНТНИХ САЗНАЊА, 2. МЕТОДОЛОГИЈА ИСТРАЖИВАЊА, 3. РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА, 4. ДИСКУСИЈА, 5. ПРОМЕНЕ У ПРАКСИ – ПРЕДЛОГ УНАПРЕЂЕЊА, 6. ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА, 7. ЛИТЕРАТУРА

У теоријском делу рада разматрани су кључни теоријски и научноистраживачки концепти који представљају полазиште за разумевање рефлексивне праксе васпитача у контексту савремене предшколске установе. Анализирани су појам, карактеристике и значај рефлексивне праксе, са посебним освртом на њену повезаност са акционим истраживањима као механизмом континуираног професионалног учења и унапређивања васпитно-образовне праксе. Посебна пажња посвећена је професионалној заједници учења као организационом и развојном оквиру који подстиче сарадњу, критичко преиспитивање праксе и заједничко конструисање професионалних знања, као и факторима који могу ограничити њено функционисање. Теоријски је сагледан и професионални идентитет васпитача као динамичка и развојна категорија која се обликује у интеракцији личних професионалних уверења, професионалног искуства и институционалног контекста. У наставку су анализирани теоријске основе програмске концепције „Године узлета“, са посебним освртом на изазове њене имплементације и значај реалног програма заснованог на игри за развој рефлексивне праксе. Теоријски преглед заокружен је анализом релевантних истраживања спроведених у Републици Србији и идентификовањем истраживачких празнина које представљају полазиште за емпиријски део овог рада.

У методолошком делу рада дефинисани су проблем, циљ, задаци и истраживачка питања. Циљ истраживања био је да се испита однос између разумевања програмске концепције „Године узлета“, функционисања професионалне заједнице и развоја рефлексивне праксе васпитача, као и да се идентификују кључне препреке и подстицаји за њихов развој. Истраживање је реализовано у Предшколској установи „Пчелица“ у Сремској Митровици, применом комбинованог истраживачког приступа. У анкетном делу учествовало је 113 испитаника (Удружење васпитача Војводине и васпитачи у установи), анализирана су 94 записника са стручних састанака, док је у квалитативном делу спроведен полуструктурирани фокус-групни интервју са седам васпитача. Прикупљени подаци анализирани су применом одговарајућих квантитативних и квалитативних поступака у складу са постављеним циљем истраживања.

Резултати истраживања, добијени анкетирањем, анализом документације и фокус-групним интервјуом, међусобно се допуњују и указују на исте кључне налазе. Најпре, већина испитаника процењује да добро разуме програмску концепцију „Године узлета“, али истовремено указује на тешкоће у њеној доследној примени у свакодневной васпитно-образовној пракси, што упућује на јаз између декларативног разумевања и практичне примене програмских принципа. Анализа професионалних састанака показује да у њиховом садржају доминирају организационе и административне теме, док су рефлексивни дијалог, анализа праксе и професионално учење знатно мање заступљени. Налази фокус-групног интервјуа указују да развој рефлексивне праксе ограничавају недостатак времена, преоптерећеност обавезама, недовољно развијена атмосфера поверења, страх од критике и изостанак континуиране стручне подршке. Истовремено, већина испитаника препознаје значај сарадње и заједничке рефлексивне праксе за унапређивање квалитета васпитно-образовног рада и истиче потребу за професионалним састанцима који ће бити усмерени на размену искустава, критичко преиспитивање праксе и заједничко учење. Добијени резултати потврђују теоријска полазишта о значају рефлексивне праксе и професионалне заједнице учења, али

истовремено указују на потребу за јачањем институционалне подршке, унапређивањем организације професионалних састанака и стварањем подстицајне професионалне културе која ће омогућити успешнију примену програмске концепције „Године узлета“ у предшколским установама.

Промене у пракси покренуте су након представљања резултата истраживања Тиму за обезбеђивање квалитета и развој установе у Предшколској установи „Пчелица“. На састанку су кључни налази прихваћени уз сагласност чланова Тима, чиме је обезбеђена институционална подршка за њихову имплементацију. Као први корак дефинисане су улоге и одговорности у оквиру Централног тима за квалитет, при чему је наглашено да представници актива треба да буду васпитачи који разумеју и примењују програмску концепцију, како би могли да подстичу развој рефлексивне праксе у својим срединама. У оквиру нових решења прецизиране су обавезе које обухватају организацију и вођење рефлексивних састанака, координацију активности на нивоу установе, подстицање професионалног учења, учешће у изради педагошке документације и праћење квалитета рада. Уведено је и периодично ротирање улога ради очувања професионалне мотивације и спречавања преоптерећења. Једна од значајних промена односи се на формирање флексибилних рефлексивних група, које се организују према теми, нивоу искуства и професионалним афинитетима, са циљем стварања подстицајне и безбедне атмосфере за размену и учење. Такође, промене су интегрисане у рад Актива за развојно планирање, уз увођење писаних извештаја након састанака ради јасније комуникације и јачања културе поверења. Очекује се да ће наведене промене допринети развоју рефлексивне праксе и унапређењу квалитета васпитно-образовног рада.

У поглављу *Литература* представљен је списак свих стручних радова, истраживања и других релевантних извора који су коришћени током израде мастер рада. Комисија закључује да је литература адекватног обима, и одговара проблематици која је разматрана у мастер раду.

V ВРЕДНОВАЊЕ ЗАВРШНОГ РАДА:

Навести да ли је завршни рад урађен у складу са образложењем наведеним у пријави теме, да ли садржи све битне елементе, посебно истаћи у чему је стручни допринос завршног рада, издвојити недостатке (ако их рад има)

Мастер рад написан је у складу са образложењем датим у пријави теме мастер рада. Текст мастер рада садржи све битне елементе и на јасан и разумљив начин приказује теоријске поставке и резултате истраживања. Стручни допринос овог Мастер рада огледа се у повезивању теоријских концепата рефлексивне праксе, професионалне заједнице учења и програмске концепције „Године узлета“ са емпиријским подацима из реалног контекста предшколске установе. Рад доприноси бољем разумевању односа између организационе и рефлексивне димензије професионалног деловања васпитача, као и идентификацији конкретних фактора који ометају или подстичу развој рефлексивне праксе у свакодневном раду. Посебан допринос огледа се у примени триангулације метода (анкета, анализа документације и фокус-групни интервју), чиме је омогућено поређење декларативних ставова са стварном праксом. Анализа записника професионалних састанака дала је значајан увид у доминацију организационих садржаја и недовољну заступљеност рефлексивног дијалога, што представља важан допринос разумевању функционисања професионалних заједница у пракси. Најзначајнији практични допринос рада односи се на промене које су инициране у Предшколској установи „Пчелица“ након представљања резултата истраживања и њиховог прихватања од стране Тима за обезбеђивање квалитета и развој установе. Једна од кључних промена јесте прецизирање улога у оквиру Тима за квалитет, при чему је представник актива дефинисан као носилац развоја рефлексивне праксе у својој средини. Његове обавезе обухватају организацију и вођење рефлексивних састанака, координацију активности, подстицање професионалног учења, учешће у изради педагошке документације и праћење квалитета рада. Уведен је модел флексибилних рефлексивних група, који омогућава рад у мањим, тематски или афинитетом формираним групама, чиме се ствара безбеднији простор за професионалну размену и заједничку рефлексiju. Ова промена представља одговор на уочене проблеме недовољне отворености и доминације организационих садржаја на састанцима. Такође, унапређен је рад стручних тела кроз јасније раздвајање организационих и рефлексивних састанака, као и увођење писаног извештавања након састанака, што доприноси транспарентности, континуитету рада и јачању културе поверења. Додатно је оснажен рад Актива за развојно планирање интеграцијом рефлексивне праксе у процес самовредновања и планирања. Ове промене директно произилазе из налаза истраживања који су указали на јаз између декларативног разумевања програмских вредности и њихове примене у пракси. Рад на тај начин представља модел повезивања истраживања и развоја праксе, доприносећи трансформацији професионалних тимова у професионалне заједнице учења.

VI КОНАЧНА ОЦЕНА ЗАВРШНОГ РАДА И ПРЕДЛОГ:

На основу укупне оцене рада, комисија предлаже:

- да се завршни рад прихвати а кандидату одобри одбрана
- да се завршни рад враћа кандидату на дораду (да се допуни односно измени) или
- да се завршни рад одбија

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

Др Марта Дедај, проф.

Др Дејан Савичевић, проф.

Љиљана Шарковић